

विकेंद्रीकरणाच्या विकासवाटा

भौगोलिक आकार आणि विकासाला वाव, या दृष्टीने राज्यात आघाडीवर असलेल्या पुणे व पिंपरी-चिंचवड परिसरात आणखी दोन महापालिकांची स्थापना करण्याबाबत उपमुद्यमंत्री अंजित पवार यांनी केलेले सूतोवाच भविष्यातील विकासाच्या दृष्टीने महत्वपूर्ण आहे. पुण्याच्या पूर्वेला हडपसर आणि पिंपरी-चिंचवडच्या लगत चाकण या परिसरात त्या दृष्टीने पायाभूत सुविधा विकसित करण्याचे आदेश त्यांनी 'पुणे महानगर प्रादेशिक विकास प्राधिकरण'च्या (पीएमआरडीए) बैठकीत दिले आहेत. महानगरालगत वाढणारी लोकसंख्या आणि त्याच्यासाठीच्या सुविधा, हे व्यस्त गणित ग्रामपंचायती विकास जिल्हा परिषदाच्या आवाकायाबाबत जाते व अटल ठरलेल्या शहरीकरणाबाबत वेळीच निर्णय घेणे आवश्यक ठरते. पुण्याच्या परिसरातील गावांचा पुणे महापालिकेत समावेश करण्याचा मुद्दा पुढे आला. काही कारणांनी तसेन होता, पिंपरी-चिंचवडची स्वतंत्र महापालिका स्थापन झाली. हा निर्णय किंवा योग्य होता, हे काळाच्या औघटत स्पष्ट झाले. अल्पावधीतच ही महापालिका आशिया खंडातील शींभंड ठरली. धोरणाच्याचा द्रेषपात्र या भगाता वेगाने झालेल्या औद्योगिकणामुळे वाढलेल्या प्रवंड वस्तीस पायाभूत सुविधा पुरविण्यासाठी महापालिकेचा निर्णय अनुकूल ठरला. त्या उलट पुणे महापालिकेचा हवाहांदीस विलंब झाला आणि त्यातून गावांला बजंजारीचे परिसर तेथील जनता भोगत आहे. याच घटनाक्रमाची पुनरावृती आता होते आहे. पुण्याच्या पूर्वेला हडपसर आणि परिसर वेगाने विकसित होत असून, नियोजित आंतरास्त्रीय विमानतळ येथून जवळ आहे. पिंपरी-चिंचवडच्या लगत असलेला वाचान-तळेवाच हा पट्टही नव्या औद्योगिक विकासात केंद्र बून भालात आहे. २३ गावांचा समावेश नुकताच झाल्यानंतर, पुणे ही राज्यातील सर्वांत मोठी महापालिका ठरल्याच्या पांथूभूमीवर विकेंद्रीकरणाचा विचार आवश्यक आहे; मात्र अशा विषयांमध्ये राजकारण आडवे घेते. त्यामध्ये राजकीय गणिते असतात, वर्चवाचा-निवडणुकांचा मुद्दा असतो, त्याप्रमाणेच परस्परविरोधी हितसंबंधी असतात. मग स्थानिक अस्प्रित उम्हा राहतात आणि 'एक इंचही जमीन देणार नाही,' यासारखी भाषा सुरु होते. वास्तविक महापालिकेचा स्थापनेनंतर प्रामुख्याने नियोजनबद्द विकास होतो. रस्ते, पायी, सांडपाणी नियोजन असे प्रकल्प मार्गी लागत. नगरिकांकडून करवयुक्ती सुरु होते आणि त्यानूनच सुविधा पुरविण्या जातात; त्यामुळे योग्य तो कर ग्रामपंचायती असलेले शहरीकरण कोणालाही रोखता घेत नाही. नव्यात एक मर्यादेच्या पलंकडे विरोध झाला, तर विकासाच्या गाडीत खील बसते. मुंबईच्या धर्मीवर 'पीएमआरडी'ची स्थापना लांबली आणि योग्य मोठे विकासप्रकल्प कागदावरही येऊ शकले नाही. पुणे व पिंपरी-चिंचवडमधील मेरेही याच राजकारणाचा बळी ठरल्याने पुणेकरणाचा खास वाहतुकीच्या कोंडीत अजूनीही घुसमटो आहे. तसाच पुणे महापालिकेत गावांच्या समावेशाचा राजकीय फुटबॉल झाला आणि येथील विकास दहा वर्षे मागे पडला. आता पुण्याची हृद्दावड झाली असली, तरी महापालिकांची स्थापनाची स्थिती पाहता, इतक्या मोठ्या भूभागावर समाधानकारक सुविधा पुरविणे, हे निधी आणि मुन्युष्यबळाच्या मर्यादेमुळे अवघड आहे. या पांथूभूमीवर पूर्व पुण्यासाठी स्वतंत्र महापालिकेचा विषय पुढे आला आहे. पुण्यात नव्या पालिकेचा नियमितीचा मुद्दा 'महाराष्ट्र टाईम्स'-ने सातत्याने मांडल. देशातील अनेक महानगरांत प्रशासकीय व्यवस्थेसाठी एकाहून अधिक महापालिका आहेत. मुंबई आणि परिसरात विविध महापालिका आहेत; त्याप्रमाणेच दिलीतही चार महापालिका असून, बॅंगलूरुमध्ये विकेंद्रीकरणाची प्रक्रिया गतिमान झाली आहे. या महानगरांच्या धर्मीवर पुणे व पिंपरी-चिंचवडच्या भागात आणखी महापालिकांची स्थापना आज ना उद्या काळीची गरज ठरणार आहे. शिक्षण आणि रोजगाराच्या नियमिताने स्थलांतरांची संख्या सर्वांगीचे वेगाने वाढत असलेल्या शहरांत पुणे, पिंपरी-चिंचवड आघाडीवर आहेत. आर्थिक विकासाचे केंद्र बनलेल्या शहराबाबत कोणतेही राजकारण किंवा विलंब आता परवणणा नाही. नव्या महापालिकांच्या स्थापनेन्हा विषय कागदावर न राहता, प्रशासकीय पातळीवर त्याला गर्ती देण्याची अवश्यक असून, जनतेची मानसिकता घडविण्याची मोठी जबाबदारी आहे. ७२ आणि ७३च्या घटनारुस्तीने हेच विकेंद्रीकरणाचे तत्त्व मांडले असून, स्थानिक स्वराज्य संस्था बळकटीकरणाची दिशा दाखविली आहे. अनेक मर्यादेमुळे महापालिकांसारख्या संसंघ आणि स्वयंपूर्ण झालेल्या नाहीत. हल्सी तर पक्षीय राजकारण आणि वरिष्ठांचा अवाजवी हस्तशेष, यांतून पुण्या केंद्रीकरणाचे सुरु झाले वारे हे विकासच नव्हे; तर लोकाशीही नाहीत.

महाराष्ट्र ग्राम सामाजिक परिवर्तन अभियानातील

गावांच्या विकासकामांचा डॉ.किरण पाटील यांनी घेतला आढावा

दै.रायगड नगरी | अलिबाग

महाराष्ट्र ग्राम सामाजिक परिवर्तन अभियानातील समाविष्ट २२ ग्रामपंचायतीच्या विकासकामाची आढावा बैठक काल (दि.३० ऑगस्ट २०२१) रोजी जिल्हा परिषदेतील मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्या दालनाना घेण्यात आली.

या बैठकीस जिल्हा परिषद मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ.किरण पाटील, महाराष्ट्र सामाजिक ग्रामपरिवर्तन अभियानाचे जिल्हा कार्यकारी अधिकारी रत्नशेखर गजभिये, तालुका सम्बन्धीक धनंजय पाटील, दत्तात्रेय गणेशवारड, अवधूत पाटील व श्रीमां वन्हाळवर उपस्थित होते.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ.किरण पाटील महा�राष्ट्र ग्राम सामाजिक ग्रामपरिवर्तन अभियानातील समाविष्ट गावांच्या विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल महिला घेण्यात आली. तसेच पुढील काळात इतर विभागांच्या सहकायाने गावातील सामाजिक विकास करण्याबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. पाटील यांनी मार्गदर्शन केले.

यावेळी उपस्थित महाराष्ट्र ग्राम सामाजिक परिवर्तन ये जिल्हा कार्यकारी अधिकारी रत्नशेखर गजभिये व तालुका सम्बन्धीक यांनी मुख्य कार्यकारी अधिकारी अविधिकारी डॉ. पाटील यांना तालुकावातील गावातील विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल समाविष्ट गावांच्या विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल महिला घेण्यात आली. तसेच पुढील काळात इतर विभागांच्या सहकायाने गावातील सामाजिक विकास करण्याबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. पाटील यांनी मार्गदर्शन केले.

यावेळी उपस्थित महाराष्ट्र ग्राम सामाजिक परिवर्तन ये जिल्हा कार्यकारी अधिकारी रत्नशेखर गजभिये व तालुका सम्बन्धीक यांनी मुख्य कार्यकारी अधिकारी अविधिकारी डॉ. पाटील यांना तालुकावातील गावातील विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल समाविष्ट गावांच्या विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल महिला घेण्यात आली. तसेच पुढील काळात इतर विभागांच्या सहकायाने गावातील सामाजिक विकास करण्याबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी अविधिकारी डॉ. पाटील यांनी मार्गदर्शन केले.

जिल्हांबद्दल सविस्तर महिला दिली.

या बैठकीत मनरेगामधील कामांचा महाराष्ट्र ग्राम सामाजिक परिवर्तनमध्ये समाविष्ट असलेल्या गावांसाठी प्राधान्याने उपयोग, अभियानातील गावांतील लोकांचे १००% कोविड लसरीकरण, स्वदेश्चया माध्यमातून आधी निवडलेल्या गावांच्यांतरितिक इतर गावांच्या समावेश व तळागाळातील लोकांनाही या अभियानातील लाभ, या अभियानातील त्रुटी आपेक्षित करण्याची अवायोग्याने उपर्युक्त विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल महिला आधिकारी डॉ. किरण पाटील यांनी अभियानातील गावांतील लोकांचे १००% कोविड लसरीकरण, स्वदेश्चया माध्यमातून आधी निवडलेल्या गावांच्यांतरितिक इतर गावांच्या समावेश व तळागाळातील लोकांनाही या अभियानातील लाभ, या अभियानातील त्रुटी आपेक्षित करण्याची अवायोग्याने उपर्युक्त विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल महिला आधिकारी डॉ. किरण पाटील यांनी अभियानातील गावांतील लोकांचे १००% कोविड लसरीकरण, स्वदेश्चया माध्यमातून आधी निवडलेल्या गावांच्यांतरितिक इतर गावांच्या समावेश व तळागाळातील लोकांनाही या अभियानातील लाभ, या अभियानातील त्रुटी आपेक्षित करण्याची अवायोग्याने उपर्युक्त विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल महिला आधिकारी डॉ. किरण पाटील यांनी अभियानातील गावांतील लोकांचे १००% कोविड लसरीकरण, स्वदेश्चया माध्यमातून आधी निवडलेल्या गावांच्यांतरितिक इतर गावांच्या समावेश व तळागाळातील लोकांनाही या अभियानातील लाभ, या अभियानातील त्रुटी आपेक्षित करण्याची अवायोग्याने उपर्युक्त विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल महिला आधिकारी डॉ. किरण पाटील यांनी अभियानातील गावांतील लोकांचे १००% कोविड लसरीकरण, स्वदेश्चया माध्यमातून आधी निवडलेल्या गावांच्यांतरितिक इतर गावांच्या समावेश व तळागाळातील लोकांनाही या अभियानातील लाभ, या अभियानातील त्रुटी आपेक्षित करण्याची अवायोग्याने उपर्युक्त विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल महिला आधिकारी डॉ. किरण पाटील यांनी अभियानातील गावांतील लोकांचे १००% कोविड लसरीकरण, स्वदेश्चया माध्यमातून आधी निवडलेल्या गावांच्यांतरितिक इतर गावांच्या समावेश व तळागाळातील लोकांनाही या अभियानातील लाभ, या अभियानातील त्रुटी आपेक्षित करण्याची अवायोग्याने उपर्युक्त विकासकामे तसेच प्रलंबित कामांबद्दल महिला आधिकारी डॉ. किरण पाटील यांनी अभियानातील

संक्षिप्त...

अज्ञात वाहनाच्या धडकेने स्कूटी चालकाचा मृत्यु

दै.रायगड नगरी | पनवेल

एका अज्ञात वाहनाच्या धडकेने स्कूटीचालकाचा मृत्यु झाल्याची घटना मुंब्रा-पनवेल हायवे, नावडे गाव, मराठी शाळेच्या पुढील रस्त्यावर घडली आहे.

ब्रज किंशोर चक्रवर्ती (वय-४४, रा.-नवीन पनवेल) हे त्यांच्या ताब्यातील स्कूटी घेऊन मुंब्रा-पनवेल हायवे नावडे गाव, मराठी शाळेच्या पुढील रस्त्यावर घडली आहे. या अपघाताची नोंद तळोजा पोलिस ठाण्यात करण्यात आली आहे.

बस सेवा सुरु झाल्याने पंचक्रोशीतील नागरिक व विद्यार्थ्यांची गैरसोरी थांबली

दै.रायगड नगरी | पाली/बेणेश

कोविड काळात बंद असलेली पाली-फणसवाडी एसटी बस पुन्हा सुरु करावी अशी मागणी नांदावाव विभाग मराठा समाजाच्या पदाधिकाऱ्यांनी पेण व रामवाडी आगार प्रमुखांना निवेदनाद्वारे केली होती. या निवेदनाची दखल घेऊन ही बससेवा सुरु करण्यात आली आहे. परिणामी पंचक्रोशीतील नागरिक व विद्यार्थ्यांची गैरसोरी थांबली आहे.

नांदावाव विभागातील एसटी बससेवा सुरु झाल्यामुळे नांदावाव पंचक्रोशीतील नागरिकांनी आनंद व्यक्त केले आहे. पाली-फणसवाडी एसटी बस दाखल झाल्यावर ग्रामस्थांनी बसचे वाहक व चालक यांचे स्वागत केले. तसेच पेण आणि रामवाडी आगार प्रमुखांचे आभार मानले. यावेळी नांदावाव विभाग मराठा समाजाचे अधिक्षक बालाजी सावंत, उपाधिक्षक तुकाराम पडवळ, बालकृष्ण धावडे, मनेज शिंदे, शांताराम लहाने, विशाल फाटे, भगवान बेलोसे, गोपीनाथ जाधव व सुनिल पालांड आदी मान्यवर उपस्थित होते.

वाचकांना विनम्र सूचना

दै.रायगड नगरी वृत्तपत्रातून प्रसिद्ध होणाऱ्या विविध जाहिरातीतील मजकूराची शहानिसा करून चाच काळांनी त्यांसंघी अधिक व्यवहार करावा. जाहिरातीत आपल्या उत्पादनाच्या संदर्भात वा सेवेच्या संदर्भात जाहिरातीत दरावर जे दावे करतात त्याची दै.रायगड नारी काणेतीही हमी घेते नाही. जाहिरातीत करण्यात अलेल्या दावांची पुरुषांचे मुद्रक, प्रकाशक, संपादक व मालक वै जाबादार राहणार नाही, याची कृप्या वाचकांनी नोंद द्यावी.

कायद्याचे उल्लंघन कोणालाही नकोय पण किंती दिवस साणांना दोखणार!

दै.रायगड नगरी | उत्तेखोल/माणगाव

आज गोविंदोत्सव बालगोपालांच्या अनुभवाला उथान येते आणि यावर कायद्याचे बंधन अशी विचित्रवस्था सद्या सर्वत्र अनुभवली जात आहे. सतत दडपण तणाव जराही कोक्हेपणाचा लवलेश नाही अशातच येणारे सण कसे साजरे करणार असा सवाल ऐरिवर आहे.

आज माणगाव उत्तेखोलांच्या फोडली दोन थरांवी दहीहंडी. गावात दोन गोविंदापाथक आहेत. गेले दोन वर्षांपासून कोरोनाचे संकट काही केल्या पाठ सोडेत नाही आणि बंद असलेला गोविंदोत्सव यामुळे लोकांना समाधानाने या सणांचा आनंद घेता आलेला नाही.

सर्वच लोकांच्या मानसिकतेवर त्याचे विपरित परिणाम जाणवत आहेत. तसेच पोलीस यंत्रपेशवर त्याचा मोठा तणाव आहे. लोक सण साजरा करतानाही दबाव खाली दिसुन येत आहेत. याचा अर्थ कायद्याचे असल्याची तिव्र जनभावाना आहे.

विचार करावा अशी वेळ मात्र नक्कीच आली असल्याची तिव्र जनभावाना आहे.

करंजा गावात बंदी असलेल्या बायोडिझेलची खुलेआम विक्री

दै.रायगड नगरी | उरण

पेट्रोल डिझेलचे भाव गणनाला मिळेले असताना उरण करंजा गावात मर्चीमार बोर्टीना बंदी असलेल्या बायो डिझेलची खुलेआम स्वस्त दरात विक्री सुरु आहे. काही महिन्यांपूर्वी करंजा गावात अशा प्रकारे बायो डिझेलची विक्री करण्याच्यावर नवी मुंबई पोलिसांनी कारवाई केली होती. मत्स्यव्यवसाय मंत्री अस्लम शेख यांनी बायो डिझेलची विक्री करण्याचावर कडक कारवाई करण्याचे आदेश प्रश्नासनाला देऊनीही करंजा गावात दररोज ३ टॅक्टर बायो डिझेलची विक्री होत असल्याची माहिती एका मचिमार नाखावांनी दिली. मग आता त्याच्यावर कारवाई का होत नाही. यामध्ये प्रश्नासन व बायो डिझेलची विक्री करणारे यांचे अधिक लागेबाबी असल्याची चर्चा करंजा परिसरात सुरु आहे.

पेट्रोल डिझेलचे दर शंभरीच्या आसपास पोहचले असल्याने कमी दरात मिळण्या उरण पोलिसांनी स्वस्त दरात बंदी असलेल्या

मत्स्यव्यवसाय मंत्री असलम शेख यांच्या आदेशाला केलाची टोपली

बायो डिझेलची विक्री करण्याच्यावर गुह्ये दाखल करून व्यापार अटक केली असताना. आजव्याचे घडीला करंजा गावात नारायणाच्या राजकीय वरदहस्ताने गेली अनेक दिवसांपासून सुरु आहे. लिटर मार्गे १५ ते २० रुपये वावत असल्याने बायो डिझेलची विक्री सुरु आहे. लिटर मार्गे १५ ते २० रुपये वावत असल्याने बायो डिझेलची विक्री करण्याच्यावर कारवाई करण्याचे आदेश

सदर बायो डिझेलचे टॅक्टर उभे करण्यासाठी

मेरिटाईम बोर्डच्या जागेवा वापर केला जात आहे. त्याच्या सेवेसाठी मेरिटाईम बोर्डचा गेट सताड उघडा ठेवला जात असल्याचे ग्रामस्थ संगतात. मत्स्यव्यवसाय मंत्री अस्लम शेख यांनी नुकतीच मुंबई येथे बैठक घेतली होती त्याचिकाणी संविधित मत्स्यव्याच्याच्या अधिकारी वांना बायो डिझेलची विक्री करण्याच्यावर गुह्ये दाखल करून व्यापार अटक केली असताना. मत्स्यव्याच्याचे अधिकारी डोऱ्यावर गांधारीची पट्टी बांधून यावाचे उत्कृशित तपास करून चोरीस घेतली होती. याची विक्री करण्याच्यावर गुह्ये दाखल करून व्यापार अटक केली असताना. आजव्याचे घडीला करंजा गावात नारायणाच्या राजकीय वरदहस्ताने गेली अनेक दिवसांपासून स्वस्त दरात बायो डिझेलची विक्री करण्याच्यावर कारवाई करण्याचे आदेश

नेटेपाडा गावाची हंडी कोडली बाळ गोपाळांनी

दै.रायगड नगरी | पनवेल

व दाहिंडी साजरा करण्यात आला. यावेळी बाळगोपाळांनी अतिशय अनंदात गवावाची एक हंडी, एक उत्साह दर्खर्षी व उत्साहात हंडी फोडली. धोणामुळे दहीहंडी न वर बंदी घालण्यात आली आहे. मात्र अतिशय कमी जाण्याचा संदेश दहीहंडी पदवी घेतली. यावेळी गोपाळांनी फोडली. मुलांनी अनोखी दहीहंडी मुलांनी साजरी केली. यावेळी गावातील ग्रामस्थ, महिला, विद्यार्थी व पालक उपस्थित होते.

एसटीची ऑनलाईन आरक्षणाची गाडी सुसाट

रायगड विभागात दहा वर्षात २६ कोटीचे आरक्षण

दै.रायगड नगरी | पेण

खाजगी प्रवासी वाहतुकीचे आव्हान पेतून त्यांच्या बरोबर स्पर्धा करण्यासाठी तयार असलेल्या एसटी महामंडळाने आधुनिक युगात डिजिटल व माहिती आणि तंत्रज्ञानाची कास धरल्यामुळे एसटी महामंडळाच्या ऑनलाईन तिकीट आरक्षणाला मोठ्या प्रमाणात प्रतिसाद मिळत आहे. रायगड विभागात २०११ पासून सुरु झालेल्या या ऑनलाईन सेवेने २०२० पर्यंतच्या दहा वर्षात २६ कोटी ४७ लाख ८८ हजारांचे ऑनलाईन आरक्षण आरक्षणात आपल्यांचे बुकिंग आहे.

देशील सर्वांत ताब्यातील स्कूटी घेऊन मुंब्रा-पनवेल हायवे नावडे गाव, मराठी शाळेच्या पुढील रस्त्यावर घडली आहे.

कोरोनाचा ऑनलाईन

बुकिंगला देखील फटका

कोरोना काळात एसटी ची सेवा जवळपास पूर्णपणे ठप्प होती. या काळात एसटी च्या ऑनलाईन आरक्षणाला देखील फटका बसला. कोरोना काळात रायगड विभागाला फक्त २० लाख ८८ हजारांचे ऑनलाईन आरक्षण आरक्षणात आपल्यांचे बुकिंग आहे.

ऑनलाईन तिकीट आरक्षणाला प्रवाशांचा वेबसाईटवरून सुद्धा आरक्षण करू शकतात.

तिकीट आरक्षणासाठी मोबाईल अँपला पसंती

खासी प्रवासी वाहनांच्या बुकिंगासाठी गेल्या अनेक वर्षांपासून मोबाईल अँप्लीकेशन उपलब्ध आहेत. त्यामुळे प्रवाशांचा या सेवेती अधिक पसंती आहे. त्यातच खासगी प्रवासी बसही अत्याधुनिक व आरामदायी स्वरूपाच्या असल्याने एसटीकडे प्रवाशांचे दूर्लक्ष होत असल्याचे चिन्ह होते. मात्र एसटीने सुद्धा खासगी वाहतुकीला टक्रा देण्यासाठी अनेक उपक्रम राबिविले आहेत. अत्याधुनिक शिवानेरी बस, इंटरनेटद्वारे तिकीट बुकिंग आणि आता मोबाईल अँप्स द्वारे बुकिंगची सुविधा उपलब्ध करून देऊन एसटीने डिजिटल क्षेत्राकडे पाऊल टाकले आहे. याता प्रतिसाद सुद्धा प्रवाशांना कडून मिळत आहे.

एसटीच्या रायगड विभागाची दहा वर्षात झालेले ऑनलाईन बुकिंग